

سايت

http://pishgam-bio.ir

ايىن: pishgaman bioinformatics@gmail.com

آموزش بر اسلس ورژن ۷ نرم افزار گرافید پریزم تهیه شده است، اما این آموزش برای ورژن های قدیمی تر و

جدیتر نیز کاربرد دارد.

قبل از مشاهده این آموزش باید بخش های قبلی آموزش را مشاهده نموده باشید. برای تهیه مجموعه کامل این

آموزش به صورت رایگان به سایت و کانال تلگرام ما مراجعه نمایید.

كانال تلكرام

@pishgam_bioinformatics

سايت

http://pishgam-bio.ir

آموزش قرار دادن محور ۲ دوم در نمودار

با استفاده از نرمافزار گراف پد میتوانید همانند نمودار سمت راست فوق برای نمودار دو محور Y قرار دهید و دادههای برخی از ستون ها و گروهها را بر روی محور Y دوم نشان دهید.

rmat Graph	×
Appearance Data	Sets on Graph Graph Settings
— Data set: D	ata 1:group3 Global
Style	
Appearance: Ba	r (one bar per column) $\sim$ Plot: Mean with SEM $\sim$
Bars and boxe	s ~~)~~
Fill:	Border: 2 pt V Border color:
	🗹 Fill pattern Design: 😿👯 🗸 Color: 📕 🗸
🗹 Symbols —	
Color:	Shape: V V Border color: V
	Size: 4 🔻 🧹 Border thickness: 🗸 🗸
Error bars	
Color:	Style: T v Dir.: Above v Thickness: 1 pt v
Lines	
Color:	Thickness: V Line and error go: V
Style:	✓ Pattern: ✓ Length: ✓
Additional opti	ons
Plot on: O Lei	tY axis
(● Ri <u>c</u>	ht Y axis Label each point with its row title
Change Graph Type	a Help Cancel Apply OK

یکی از روشهای فعال نمودن محور Y دوم، پنجره Format graph میباشد. برای باز نمودن این پنجره در نموداری که از قبل ترسیم شده است و یک محور Y دارد، بر روی ستون و یا گروهی که قرار است بر روی محور Y دوم نمایش داده شود دبل کلیک کنید تا پنجره فوق باز شود. سپس در قسمت Additional option گزینه Right Y axis را انتخاب نمایید و سپس بر روی OK کلیک نمایید. با این کار نمودار گروه مربوطه بر روی محور Y دوم نمایش داده می شود. شما می توانید رنگ و یا الگوی نمودارهایی که بر روی محور Y دوم (سمت راست) قرار داده شده است را متمایز از سایر گروه ها انتخاب نمایید.

آموزش تغییر نمودار ها به یکدیگر

در صورتی که نموداری را ترسیم نموده اید اما میخواهید استایل نمودار را تغییر دهید (بهعنوان مثال نمودار ستونی را به نمودار جعبهای تغییر دهید این کار به راحتی در نرمافزار گراف پد امکان پذیر میباشد. آموزش این تبدیل ها در شکل های زیر ارائه شده است.

rmat Graph	×
Appearance Data Sets on Graph Graph Settings	
— Data set: Data 1:group3	
Style	
Appearance: Bar (one bar per column) V Plot: Mean with SEM V	
Bars and boxes	
Fill: Border: 2 pt V Border color:	
🖓 Fill pattern Design: 😿👯 🗸 Color: 🚺 📈	
Symbols	
Color: Shape: Border color:	
Size: V Border thickness: V	
🗹 Error bars —	
Color: Style: T - Dir.: Above - Thickness: 1 pt -	
Color: Thickness: V Line and error go: V	
Style: V Pattern: V Length: V	
Additional options	
Plot on: Eleft Y axis Show legend	
Right Y axis Hevert legend to column title Label each point with its row title	
$\checkmark$	
Change Graph Type Help Cancel Apply OK	1

برای تبدیل نمودار ها به یکدیگر ابتدا در نمودار ترسیم شده بر روی یکی از گروهها کلیک راست نمایید و سپس بر روی گزینه Format graph کلیک نمایید و سپس در پنجره Format graph بر روی گزینه Change graph type کلیک نمایید تا پنجره زیر باز شود.

برای رسم این نمودار در پنجره Graph type از منوی Graph family گزینه Column یا گزینه مورد نظر را انتخاب نمایید. سپس در مرحله دوم بر روی نمودار دلخواه کلیک نمایید تا شکل نمودار در پنجره Preview نمایش داده شود. و بر روی گزینه OK کلیک نمایید تا نمودار مربوطه رسم گردد. با انجام این مراحل نمودار همه گروهها به نمودار دلخواه تغییر پیدا می نماید. در صورتی که میخواهید هر گروه در نمودار به یک استایل متمایز نمایش داده شود (شکل زیر) به آموزشهای زیر توجه نمایید.

با استفاده از نرمافزار گراف پد میتوان به راحتی حالت نمایش یک یا چند گروه و یا همه گروهها را تغییر داد.

ابتدا در نمودار بر روی گروه مربوطه کلیک راست کنید و سپس بر روی گزینه Format Graph کلیک نمایید تا پنجره زیر باز شود.

Format Graph X	
Appearance Data Sets on Graph Graph Settings	
── Data set: Data 1:group4	
Style Appearance: Bar (one bar per column) Plot: Mean with SEM	
Durs und Dones	
Fill: Border: 6 pt V Border color:	
🗹 Fill pattern Design: 🔽 😌 Color: 📕 🗸 🗸	

سپس از منوی آبشاری در گزینه :Dara Set میتوانید هر یک از ستون ها را برای اصلاح ظاهر آن انتخاب نمایید اما در صورتی که گزینه ...Change ALL data sets را انتخاب نمایید، اصلاحات انجام گرفته بر روی همه ستون ها اعمال میگردد.

سپس باید از گزینه Appearance که در شکل فوق با کادر قرمز نمایش داده شده است استایل خاص نمودار را انتخاب نمایید.

Format Graph		×
Appearance [	ata Sets on Graph Graph Setting	32
— Data set:	Data 1:group4	~- < - > - Global ▼
Style —	<u>(0)</u>	
Appearanc	Bar (one bar per column) 🛛 🗸	Plot: Mean with SEM $\sim$
Bars and Fill:	Scatter dot plot Aligned dot plot Before-after Bar (one bar per column) Symbol (one symbol per column) Box and whiskers Floating bars (min to max)	Border color: Border color: Color:
Symbol		
Color:	Shape:	Border color:

گزینه Bar (one bar per column) همان نمودار ستونی میباشد که قبلا در نمودار ها مشاهده نمودید.

گزینه Box and whishkers نمودار جعبهای میباشد. که در شکل زیر نمایش داده شده است. سایر

گزینهها نیز سایر نمودار ها میباشند که در قسمت مربوط به خود توضیح داده میشود.

در شکل فوق نمودار Group4 به صورت جعبهای و سایر گروه ها به صورت ستونی میباشد.

سپس بر روی گروه بعدی کلیک راست نمایید و استایل دلخواه را برای سایر گروهها نیز انتخاب نمایید.

— Data set:	- Change	ALL data sel	ts			- Global 🔻
Styre Appearance:	Box and whi	skers	~ Whisł	kers: Min to	Мах	\ \
Bars and bo	xes	Perder	C - 1		ardar aalar:	
	an as '+' 🔽	Fill pattern	ьра Design: 💌	1 °	Color:	~
Symbols —		] boweini				
Color:	$\sim$	Shape:	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	́ В	order color: 📓	×0000
Outliers:	~	Size:	\ \	Borde	r thickness:	$\sim$
Error bar	S					
Color:	<u></u> 9	Style:	V Dir.:	$\sim$	Thickness:	~
Color:	$\sim$	Thickness:	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	∠ Line a	nd error go:	$\sim$
Style:	$\sim$	Pattern:		-	Length:	~
Additional o	ptions —					
Plot on: 💿	LeftYaxis Right Yaxis		Show lege	nd t legend to c	olumn title	~
			Label each	n point with it	s row title	

اما برای اینکه نمودار همه گروهها به صورت جعبهای باشد باید از گزینه :Data Set گزینه Change گزینه Change در انتخاب نمایید، تا اصلاحات انجام گرفته بر روی همه ستون ها اعمال میگردد.

سپس باید از گزینه Appearance که در شکل فوق با کادر ۲ نمایش داده شده است استایل Box and whishkers را انتخاب نمایید. و سپس بر روی گزینه ok کلیک نمایید.

expriment 1

همانگونه که مشاهده مینمایید همه گروهها به صورت نمودار جعبهای نمایش داده میشود.

آموزش ترسيم نمودار جعبهاى

برای ترسیم نمودار جعبه ای نیز باید داده ها را همانند نمودار ستونی ساده در نرم افزار وارد نمایید

	-		, analyze 🏢 1			
		Group A	Group B	Group C	Group D	Grou
Search results	III	group1	group2	group3	group4	Ti
Em Data Tables		Y	Y	Y	Y	1
📖 🧰 Data 1 🛛 🔊	-4					
🖃 📶 Info	1	7	32	40	78	
Project info 1	2	14	12	26	37	
Results	3	4	13	21	52	
Graphs	4	8	23	20	22	
	5	13	15	28	89	
	6	12	19	29	86	
	7	4	16	21	67	
	8	20	16	33	73	

سپس برای ترسیم نمودار جعبهای بعد از وارد نمودن دادهها در جدول دادهها بر روی گزینه مربوطه در قسمت Graphic کلیک نمایید تا پنجره زیر برای ترسیم نمودار باز شود.

برای رسم این نمودار باید در پنجره Graph type از منوی Graph family گزینه Column را انتخاب نمایید. سپس در مرحله دوم بر روی نمودار مربوطه کلیک نمایید تا شکل نمودار در پنجره Preview نمایش داده شود. و بر روی گزینه OK کلیک نمایید تا نمودار مربوطه رسم گردد.

بعد از ترسیم نمودار جعبه ای برای تغییر ظاهر نمودار (مانند رنگ، الگو، مرزها) بر روی ستون مورد نظر کلیک راست نمایید با استفاده از سه گزینه فوق که کاربرد آن ها قبلا توضیح داده شده است تغییرات دلخواه را اعمال نمایید.

علاوه بر روش فوق برای تغییر ظاهر نمودار جعبه ای با کلیک راست بر روی یکی از نمودار ها و انتخاب گزینه Format Graph پنجره Format Graph باز می شود که می توانید در این پنجره نیز تغییر ات لازم را اعمال نمایید.

Cliphoard	Analysis Change J	Arrange Draw Write	Te
🔏 🛛 Format Grap	h 🍐		×
			1
Appearance	Data Sets on Graph Graph Settings		
	10		
— Data	set: Data 1:group4	×	> - Global 🔻
Style	5*		
Appearan	ce: Box and whiskers 🛛 🗸 Wh	niskers: Min to Max	~
100			
Bars and	1 boxes 2	2	
🕺 Fill:	Border: 2 pt	Border color:	$\sim$
O.	Eill pattern Design:	Color:	
		6	
	T	.	-6

در قسمت Bars and Boxes میتوانید ظاهر نمودار را به شرح زیر تغییر نمایید.

ابتدا باید از گزینه :Dara Set و مطابق آنچه قبلا گفته شد تعیین نمایید که ظاهر کدام گروه (و یا همه گروهها) را اصلاح می نماید. سپس:

۲: گزینه Fill تعیین کننده رنگ داخل ستون ها می باشد.

۲: گزینه Border تعیین کننده ضخامت مرز های نمودار ها میباشد

۳: گزینه Border color تعیین کننده رنگ مرز ها می باشد

۴: با فعال نمودن تیک گزینه Fill Pattern میتوان برای نمودار های ستونی و جعبهای الگوی تعیین نمود.

۵: در گزینه Design میتوان نوع الگوی هر نمودار را تعیین نمود.

۶: در گزینه Color میتوان رنگ الگوی ستون های را تعیین نمود.

در آخر بر روی گزینه OK کلیک

آموزش ترسیم نمودار نقطهای (dot plot) برای گروهها

در نرمافزار گراف پد به راحتی میتوان یک نمودار رسم شده را به یک نمودار نوع دیگر تبدیل نمود به عنوان مثال میتوان به راحتی سه نمودار شکل فوق را به یکدیگر تبدیل نمود. نمودار سمت چپ از نوع نمودار ستونی میباشد که قبلا آن را توضیح دادیم. نمودار وسط از نوع Aligned dot plot و نمودار سمت راست از نوع میانگین (یا میانه) و اروربارها را نشان میدهد، دادههای هر نمونه در گروهها نیز مایش داده میشود. برای تبدیل نمودار ستونی به دو نمودار در ایگر و میاند شکل های زیر عمل نماید.

	1	•••••	, analyze 🎹 1/	₩₩ ₩₩ ▼ ***		
		Group A	Group B	Group C	Group D	Grou
Search results		group1	group2	group3	group4	Tit
Data Tables		Y	Y	Y	Y	Y
	1	7	32	40	78	
Project info 1	2	14	12	26	37	
Results	3	4	13	21	52	
Graphs	4	8	23	20	22	
Lavouts	5	13	15	28	89	
	6	12	19	29	86	
S.	7	4	16	21	67	
	8	20	16	33	73	
	9	9	13	33	81	
	10	4	27	29	66	
	11	5	26	21	53	

برای ترسیم نمودار نقطه ای نیز باید داده ها را همانند نمودار ستونی ساده در نرم افزار وارد نمایید

بعد از وارد نمودن دادهها در جدول دادهها بر روی گزینه مربوطه در قسمت Graphic کلیک نمایید تا

پنجره زیر برای ترسیم نمودار باز شود.

برای رسم این نمودار باید در پنجره Graph type از منوی Graph family گزینه Column گزینه Column انتخاب نمایید. سپس در مرحله دوم بر روی نمودار مربوطه کلیک نمایید تا شکل نمودار در پنجره Preview نمایش داده شود. سپس در قسمت Plot تعیین نمایید که در نمودار میانگین، میانگین با ارور بار، میانه و یا میانه و ارور بار نمایش داده شود سپس بر روی گزینه OK کلیک نمایید تا نمودار مربوطه رسم گردد.

در نمودار ترسیم شده هر نماد بیانگر یک نمونه میباشد. بعد از ترسیم نمودار برای تغییر ظاهر نمادهای هر نمونه میتوانید از راست کلیک بر روی نمادها استفاده نمایید. به شکل های زیر توجه نمایید.

با کلیک راست بر روی نمادهای هر گروه، منوی فوق نماش داده میشود.

۱: گزینه Format this point برای تغییر و اصلاح نمونه ای است که بر روی آن کلیک راست نموده
 اید و با این گزینه تنها یک نمونه را میتوان اصلاح نمود.

۲: گزینه Format entire data set برای تغییر و اصلاح همه نمونههای گروهی است که بر روی آن کلیک راست نموده اید و با این گزینه میتوان همه نمونههای یک گروه را به صورت همزمان تغییر داد.

۳: گزینه Format all data sets برای تغییر و اصلاح همه نمونه ها در همه گروهها می باشد.

سه گزینه فوق دارای عملکردهای زیر میباشند

با استفاده از گزینه Symbol color میتوانید رنگ نمادها را تعیین نمایید.

با استفاده از گزینه Symbol shape میتوانید شکل نمادها را برای یک گروه یا همه گروهها تعیین

نماييد.

و با استفاده از گزینه Symbol Size میتوانید اندازه نمادها را برای یک گروه یا همه گروهها تعیین نمایید.

توجه داشته باشید که انجام تغییرات فوق از طریق پنجره Format graph نیز امکان پذیر می باشد که آموزش آن قبلا ارائه شده است.